

FERNANDEZADVOCATS

Anàlisi de la STS, Sala Quarta, nº 736/2025 de 16 de juliol: La indemnització per acomiadament improcedent i els seus límits

La **Sentència del Ple del Tribunal Suprem 736/2025, de 16 de juliol (rec. 3993/2024)**, ha establert un criteri de gran transcendència en matèria d'acomiadament improcedent: els òrgans judicials no tenen la facultat d'incrementar la indemnització legalment taxada. Aquesta decisió, que compta amb dos vots particulars discrepants, tanca, almenys a nivell jurisprudencial, el debat sobre la possibilitat d'atorgar indemnitzacions addicionals basant-se en la normativa internacional.

A continuació, s'analitzen els punts clau de la Sentència, des dels antecedents del cas fins a les diferents postures sostingudes per la majoria i els vots particulars.

1. El cas analitzat

El cas s'origina a partir d'un acomiadament disciplinari que, en primera instància, és declarat improcedent per insuficiència del relat fàctic a la carta de comunicació. El jutjat social, a més de la indemnització legal, va concedir una indemnització addicional de 5.410,36 € per lucre cessant.

No obstant això, el Tribunal Superior de Justícia de Catalunya va estimar el recurs de l'empresa (**STSJ Catalunya de 31 de maig, rec. 21/2024**) i va deixar sense efecte aquesta indemnització addicional. Va argumentar que ni el Conveni 158 de l'OIT ni l'article 24 de la Carta Social Europea (CSEr) justificaven aquest abonament, considerant que la indemnització legal era adequada donada la curta durada de la relació laboral i l'absència d'abús de dret.

El treballador va recórrer en cassació davant del Tribunal Suprem, aportant com a sentència de contrast la **STSJ País Basc 1040/2024, de 23 d'abril**, que sí havia reconegut una indemnització addicional en un cas amb certes similituds. La qüestió central a resoldre era, per tant, si els tribunals poden superar la indemnització taxada per l'article 56 de l'Estatut dels Treballadors.

2. La decisió: criteri majoritari (de Ple) del Tribunal Suprem

El Ple de la Sala IV conclou que els òrgans judicials no estan facultats per reconèixer una indemnització addicional a la legalment taxada. La seva argumentació es basa en els següents punts principals:

- i) **Caràcter no executiu de les normes internacionals:** El Tribunal sosté que tant l'article 10 del Conveni 158 de l'OIT com l'article 24 de la CSEr són normes programàtiques, és a dir, no són d'aplicació directa (*"non self-executing"*). Considera que la seva inconcreció (*"indemnización adecuada", "reparación apropiada"*) exigeix un desenvolupament normatiu per part del legislador intern per poder ser aplicades.
- ii) **El destinatari de les normes és el legislador, no el jutge:** La sentència interpreta que el mandat de fixar una indemnització "adequada" es dirigeix als poders de l'Estat amb capacitat normativa (legislador ordinari o convencional), no als jutges. En aquest sentit, l'Annex de la CSEr, en remetre a *"las leyes", "los convenios colectivos"* o *"cualquier otro procedimiento adecuado a las circunstancias nacionales"*, exclouria la via judicial directa per a aquesta determinació. El tribunal afirma que: *"es un mandato al legislador, ordinario o convencional, no al juzgador; por ello, no es en modo alguno un llamamiento al juez en un proceso judicial; ya que para ello hubiera sido necesario que las consecuencias del despido sin razón válida estuvieran fijadas de modo ejecutivo aplicable directamente, lo que -como se ha visto- no es el caso"*.
- iii) **Valor no vinculant de les decisions del CEDS:** El Suprem estableix que les decisions del Comitè Europeu de Drets Socials (CEDS) no són vinculants per als tribunals espanyols. Argumenta que el CEDS no és un òrgan jurisdiccional i que les seves decisions són informes dirigits al Comitè de Ministres, que és qui pot emetre *"recomanacions"* als Estats. A més, assenyala que aquestes decisions no estan incloses com a doctrina de contradicció en el recurs de cassació per a la unificació de doctrina (art. 219 LRJS). La sentència és contundent en aquest punt: *"las decisiones del CEDS no son directamente aplicables ya que carecen de eficacia ejecutiva (STC 61/2024); esto es: no son vinculantes respecto a la resolución que pudiera adoptar - en forma de recomendación- el propio Comité de Ministros; ni lo son respecto a la*

interpretación de la CSE revisada; ni, en definitiva, pueden vincular, en modo alguno, a esta Sala en el ejercicio de su potestad jurisdiccional".

- iv) **Seguretat jurídica:** El tribunal considera que desplaçar una norma interna clara i precisa (l'article 56 de l'ET) per aplicar normes internacionals amb conceptes jurídics indeterminats generaria una gran inseguretat jurídica.

3. Els Vots Particulars: les opinions discrepants del criteri majoritari

La Sentència compta amb dos vots particulars que discrepen profundament del criteri majoritari, i que subscriuen diversos magistrats de la Sala IV:

- **Vot Particular del Magistrat Félix Azón**

Aquest vot particular suggereix que no caldria ni tan sols recórrer a la normativa internacional, ja que el propi ordenament intern, a través de l'article 1101 del Codi Civil, ja permetria reclamar una indemnització complementària per danys addicionals i extraordinaris derivats de l'acomiadament, acumulable a l'acció de l'acomiadament mateix.

- **Vot Particular de la Magistrada Isabel Olmo (al qual s'adhereix el Magistrat Rafael López)**

Aquest vot, especialment extens i detallat, defensa l'aplicabilitat directa de l'article 24 de la CSEr. Els seus arguments principals són:

a) L'article 24 CSEr és una norma jurídica: El fet que utilitzi conceptes jurídics indeterminats com "*indemnización adecuada*" no li resta el seu caràcter de norma jurídica directament aplicable, ja que els tribunals tenen la funció de concretar aquests conceptes en cada cas.

b) Obligació del jutge d'aplicar la Carta: El jutge té l'obligació d'aplicar l'article 24 i decidir si, en el cas concret, la indemnització de l'article 56 de l'ET és "*adeguada*". Considera que no es pot acceptar que qualsevol indemnització fixada pel legislador sigui automàticament adequada, ja que això buidaria de contingut la norma internacional, tot indicant que "*Lo que no nos parece posible es decir que cualquier posible importe tasado de la indemnización en caso de despido ilícito*

FERNANDEZADVOCATS

(puesto que el despido improcedente es un despido ilícito), por el hecho de ser el fijado por el legislador nacional, constituye una indemnización adecuada. Así se vaciaría de contenido el artículo 24 de la Carta Social Europea”

c) Via per a la indemnització addicional: Proposa que, per aplicar el dret a una indemnització adequada, els tribunals poden recórrer als articles 1101 i 1124 del Codi Civil per condemnar a una indemnització addicional que compensi els danys que superin els coberts per la indemnització taxada.

4. Conclusió

En conclusió, la Sentència del Ple del Tribunal Suprem tanca la via judicial per a l'obtenció d'indemnitzacions superiors a la legalment taxada, deixant la pilota a la teulada del poder legislatiu, que seria l'únic habilitat per dur a terme una reforma que adequi la legislació espanyola a les possibles exigències derivades de la Carta Social Europea revisada.

El present article és merament divulgatiu i no suposa assessorament ni compromís d'actualització.

Per més informació o assessorament, contacti amb info@fernandezadvocats.es